

VELDGEWAS

Blaad veur en euver Oos Taal

Augustus 2024

Kupershooch

Gojendaag, wo ouch op de werreld geer nag moog zien. En estebleef: eine nuje boesjel Veldgewas. Of vinjt geer 't ei bösselke en hauwt g'r mier verwach nao twie maondj?

Kóm noe, mae moog waal, wiel augustus d'n Ougsmaondj geneump waert. Allewiel is dao avel min van te zeen. De vröchte waere geliek gemejd en gedors, mae waem wit zoeget nag? Rechte rieje huip op de lenjer, dao waerde eine berm van gezat, ónger Ech miet geheite.

Ach ja, die verhaole van grootjes vader. Euver huipe en wen de leste huip van 't veldj aaf wore, d'n ougs in sjuur of berm, det dan de zomer veurbiej woor. Ougs ougs zoe wied wie nemes kiek, höb ich ins gesjreve.

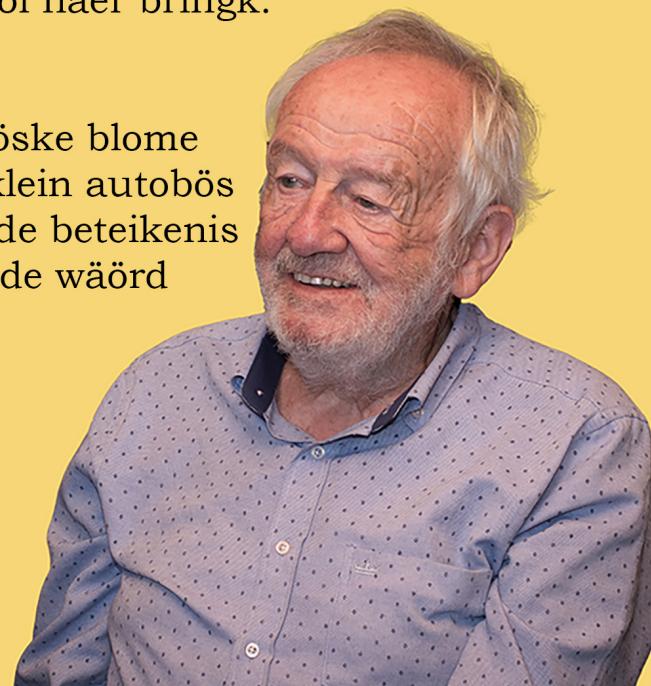
Noe is neet väöl mie te kieke, veer mótté 't doon mit einen ougs aan medalies. Gek genóg haet geine get ingesjik euver de JO. Dus rizzerviert Veldgewas ein platina medalie veur de ierste pauzin, wo Phil Schaeken 't euver haet. Tja, dao kan oos weeld'rig sappig veldjgewas neet taengenop.

Veer höbbe waal ein ode aan John Tana. Tana? Det voor vreugter wiks, mein ich. Efkes gkoegkele... Nag ummer, mae noe onnag Open Shoe Cleaner, OSC zoegezag.

OSC? Det zien toch de Kruutshiere, ich mein de Ordo Sanctae Crucis. Ich kin de naam nog oet Remunj, en Mesjtreech haet ei sjterrehotel ingeboewd in kirk en klooster van de Kruutshiere. Wo Veldgewas uch neet ammaol haer bringk.
En gedichter van op 't Belsj...

Efkes nag: zeet geer örges ei böske blome sjtaon, neet koupe: det is ein klein autobös vól. Mupke mislök? Ach, veur de beteikenis van en kal euver minder bekinde wäärd in dezen hook, wie de zie van François Cremers: kiek in de nuje SesieL, in de Nuutsbreef, ónger de knoep.

Wim Kuipers

kette

**kette va joare
rijt ziech aanee
i verbóngheet**

**sjtroom va momente
sjaeult inee
i tsiet**

**lande mit jrenze
verberje ziech
hinger sjlöas**

**sjlisse ziech óp
mit kette
van angs**

**kette va joare
uvverleëft alling
i verbóngheet**

**mit sjakele
va diech miech
tsezame**

oane jrenze

ketting

**ketting van jaren
rijgt zich aaneen
in verbondenheid**

**stroom van momenten
spoelt ineen
in tijd**

**landen met grenzen
verbergen zich
achter sloten**

**sluiten zich op
met kettingen
van angst**

**ketting van jaren
overleeft alleen
in verbondenheid**

**met schakels
van jou en mij
samen**

zonder grenzen

Wim Heijmans, Kirchroa

A close-up photograph of a sunflower against a clear blue sky. The sunflower's bright yellow petals and dark brown center are clearly visible. The stem and some leaves are also shown.

pauw

eine pauwesjreef
klink wie ein estebleef
laot de daag nag effe doere
sjnachs kump die angs
zo óm mich loere
want al is mien vaereprach
heel sjoon
't zeen zoväöl ouge
die ich toe módt doon

ZOMERGEDICHTE

richtig kaoreblondj
kleurt zomer 't naoberveldj
penseelt sjtil heimwee
**

levenheersbeesjke
op ein kingervingerke
sjpeelse vleegbasis
**

ein windsje wejde
euver 't water enne
jóng maon kreeg rumpels
**

de sjtein lik in rös
heel tevreje sjtein te zeen
awd zeen sónger angs
**

de zónnebloem dreeg
op 't inj vermeijd en zjwaor
häöre rang en sjtandj

toos, postert

Ein vrouw es paus

**Woróm neit? Bèn d'r zeker van dat dat geit,
ein vrouw zèt kènjer oppe welt,
versjeunt hun luiers, sjtriek hun kleier,
zeen ze voel, dan deit ze dat weier.**

**Bringk hun nao bèd en leus hun veur,
wis hun de waeg, äöpent de deur,
dreug traone, treus bie pien,
bie krank zeen haolt zie ein medicien.**

**Ze sjmeert bótteramme,
neet knuip aan, plek plaostesj,
dèk de taofel en deit dweile,
kènt dus in de kirk bès 't brood oetdeile.**

**Woróm neit? Bèn d'r zeker van dat dat geit.
Laot häör d'n altaor ouch bevrouwe,
bisjop zeen of kardinaal,
dat dat nog neit is, is ein sjandaal.**

**Heurde geer Amanda, bie de inaugurate van Biden,
of Amara bie de dojeherdènking op De Dam?
Vrouwluuj kènne bès goud praeke,
dèks nog baeter es mènnige daeke.**

**Sjotlandj en Finlandj hawwe ein vrouw es premier,
vergaet neit Ursula, Angela, Kamala en nog väöl mee,
Montessori, Nightingale, Sophie Scholl, Marie Curie,
ouch Maria en nòg doezende passe in dees rie.**

**Waat ich zègke wil, bekènd wil make,
ich sjreef 't helop van de daker:
'Rome, kóm op, laot dich heure,
laot weier ein wónjer gebeure!'**

Phil Schaeken, Zitterd

Hómmelbiêskes

Miene wil verlaore
in einen berg van zeut dóffend höj
ich mis um en ein oêrbel

Oeëts waar God losgesjlage
hae maakde greun graas
det vergaelde

hoeëg reikende reke
boêden dao van einen berg
vur opa's um te sjloêmere
in de sjadoe
vur verleêfde um te vreje
auch vur Nico en vur mich

God maakde los en vas
manisch in 't wille weg
vlu mögke platluûs
wespe teke en ich kwaam toës
kratsend kroôp de nach vurbeej
sjaamluûs zien in opmars
loôs mien mam hel-op veur

Mien leêfdesveur waar
nao 't kratse neêt gedauf
kiêk, zag mien mam
euveral hómmelbiêskes,
ich kriêg al jeuk as ich tie zeën
bliêf binne dao kump ónwaer
det mótt waere gerespekteerd

Godelieve heet
d'n teks vaan dit
gediech ouch ingesproke
veur Veldgewas. Kiek
daoveur in de
Nuutsbreef

ich woej nag nao Nico toe

Örges sjloôg de bliksem in
de hel waar losgebraoke
in ein veld waar brank
einen höjberg waar getroffe
verbrant geliêk mit eine jóng

mit iêzerkes ónger zien sjoôn
hae waar net negetiên
zjwart gebläökerd waar zien liêf
gister gesjtrieëld óntmaag
in zeute zaochte zomertiêd

wir haet God d'r langs gesjaote
't höj waar beej vergaet
God hei op de iêzerkes gemik

Godelieve van Gemen, Boalder

1. 't gewicht geit op & aaf

oots waar ich vief póndj oppe waog
'n blozend menke, sjlank en sjoon
mer noe is jeder póndj ein plaog
en de balans geit op en aaf

euver de lien sjrief ich neit gaer
ouch al is die neit zo sjtabiel
toch blif de vraog: wo geit dat haer
ich volg diejete toch gans braaf?

ouch de krump haet aangevange
en bökse zitte get te sjtrak
vruiger zag me "dao dae lange"
góng d'r noe toch mer get aaf

2. de waeg geit op & aaf

door duuster tunnels
verlichde brögke
berg-op en berg-aaf
klömme en dale

langs rechte tolwaeg
gans sjeif paedjes
door mere en zee
en zónger kómpas

roupend óm hulp
op zuik nao gelök
vraogend óm aandach
wae wit noe de waeg?

3. gedanke gaon op & aaf

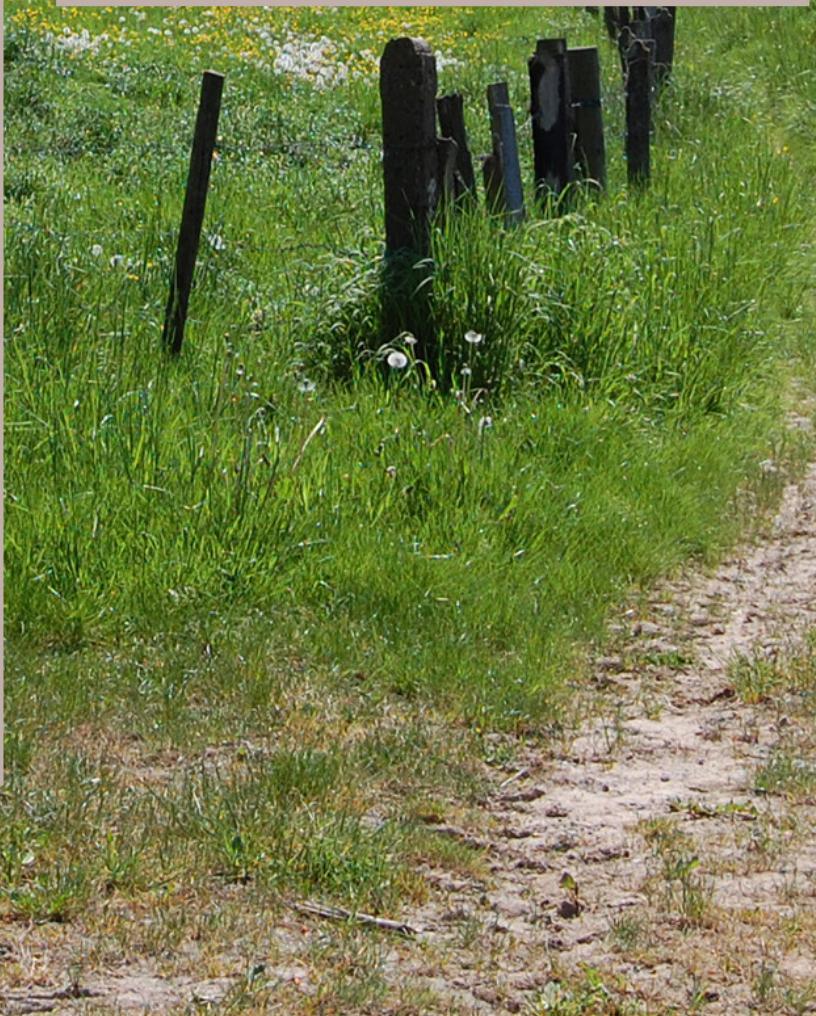
ich versjtaon väöl zake neit
't geit op en aaf, wie yin en yang
gelök verangert in verdreit

famieje, vrunj, té vruig gegange
en de welt die drejt mer door
negeert de traone op ós wange

ich sjrik dèks van 't nuutsberich
begriep ouch niks van polletik
dees welt is gans vraemp veur mich

gelökkig bén ich vrie gezondj
de kop verdaolt zich aaf en toe
mer sjtaon mit twee vuit oppe grondj

John Hertogh, Zitterd

De ieskap sjmilst

**Vöal wermde die sjtreumt
lieët de ieskap sjmiltse
wasser verdruegt
vervluugt durch die hits.**

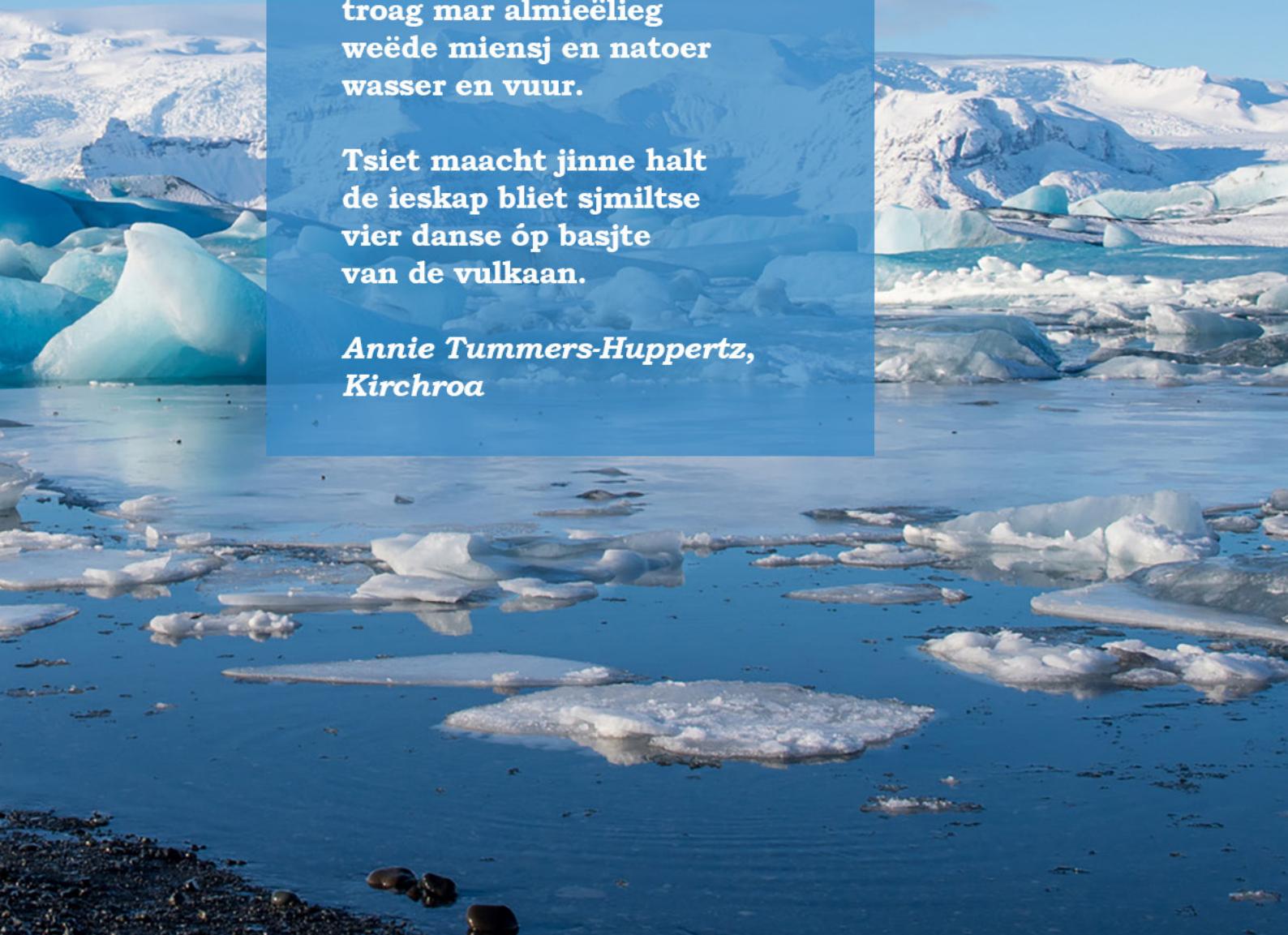
**Heng kleëve vas
aan 't materialisme
bevroare versjtank
jidder vuur ziech.**

**Jraof weëd jesjpild
mit klep vuur de oge
ing kap óp d'r mónk
mit natoer blieve knoeëdzje.**

**Natoer zal ziech were
troag mar almieëlieg
weëde miensj en natoer
wasser en vuur.**

**Tsiet maacht jinne halt
de ieskap bliet sjmiltse
vier danse óp basjte
van de vulkaan.**

***Annie Tummers-Huppertz,
Kirchroa***

Koffie zette in vreuger tieje

Koffiemeule in de keuke
Boàne kómme aan hun eind,
Waere tot get pölp verkleind,
Noe de kan nog aeve zeuke.

Kachel maak 't water werrem
Pölp weurd noe dao-in gegoàjd
Pas noe op dat geer neet knoàjt
Oppé grónd of op uche errem.

Sjmaak dae geuf de koffie-iene
Hertje geit dan sjneller sjlaon,
Sjlaope is daomit gedaon,
Doosj dae zal al vlot verdwiene.

Zeefke zal de grozel vange
Koffie mótt sjoàn in de tas,
Angers krig 't kaelke las,
Mit de traone oppe wange.

Gooje koffie liét zich dreingke,
Sjerk of sjlap dat is egaal,
Sjmaak zaet dat in eige taal:
'Koffie mótt veural neet sjteingke'.

Jacques Aussems, Baek

Hieëmel en aerd

Vol

Vol is 't laeve

't Vouwt zich oeëpe en 't vilt ówterein
massaerend en striëlend

dómpelend en hèffend

De kadans van dówzende bròwsende sjèpsle

'n ieëwig aanzwèllende simfenie

oeëpeploeëjend tot noeëts verhoeëpte tówkómstmezieëk

ieëwige óntwikkeling

spieëlende evolusie

ekspandaerende eksperiémènte

bevrichte zónner èn

wouke stroume

oeëpe volheid

Ich braek doer de diere van persepsie

't Graas sleet z'n erm óm mich hieëne

en dómpelt mich èn z'n ri-jke green gaere

Mosse wege mich en tókkele mich op me vel

en hèffe m'n vleis nao de hieëmel

de aerd ... de aerd

de aerd weert opgenoeëme èn de sjoeët van de hieëmel

Felix Bergers
heet dit gediech
ouch ingesproke.
Kiek daoveur in de
Nuutsbreef

De glimlach van Moder Aerd
wèrvelt èn hieëmelse petroeëne van de ómermende kosmos
Wi-j kóm ich zoeë inins terecht èn 'n nateerorgasme?

Dit is 'n topmoment
't Kosmisze wieëte hingt wi-j drèppels daw aan 't mos
Alle waezes koeëme jao zoeë fèl kortbi-j
Graas en blome droume op m'n wang
Vieëgel laeze leefde èn m'n ouge

'n Plónzend plense van ploeëjende planete
'n Kletsend klatere van klaerende klanke
'ne Flaerige flow van flówsterende flitse
Sjtravelende sjrieëfklanke ówt sjri-jvende sjroefli-jne

gevlieëgelde gaere gevlieëgelde gaere gevlieëgelde gaere
klaterende klaere klaterende klaere klaterende klaere
lallende klanke lallende klanke lallende klanke

lallede lalle lallede lalle lelaideleide
lala lela laala lalelaa
wawa wawa wawa wawa

wa wa wa wa wa wa waah
waah
waah!

Felix Bergers, As (B)

Charm of charisma

in e wit maotpak en mèt 'ne pilotezonnebrèl

'n tant vaan de jonge Seth
woent al jaore in la douce France
heer góng regelmaoteg bij häör logere
en zoe start 'n romance mèt 't land, de keuke,
veural mèt de smeerkieskes vaan Boursin
en 't Frans chanson

Gérard Lenorman, Patrick Bruel, Joe Dassin
hun leedsjes sleit heer op in ziene kop
in de restaurants lek heer zien vingers aof
en sprik oondertösse e munneke Frans
heer is definitief francofiel

op 'n nach
verandert Seth in chansonnier John Tana
dee 't hart vaan de Mestreechtenere
wie 'ne raozetege störm verovert
mèt Franse wijskes en tekste in 't Maestrichtois
John krijg 't Theater aan de Vriethof
mèt zien energie drei aovende vol
bij 't verlaote vaan de zaol
goon veer opgehits nao hoes
veer löste nog hiel get Franse desserts
door John orizjineel oetgevogeld en geserveerd
'Daan kom iech mer aon!'

Franse zien chauviniste
zjus wie Mestreechtenere
meh dat wiste al
lèt op naomaak en piraterij
't gief mer einen echte John Tana
Appellation d'Origine Contrôlée in Mestreech
aojao, inclusief noondedzjuke

Wim Kallen, Mestreech/Zitterd

Wat ware v'r jonk

**Wie jonk ware v'r veur jaore of zeen 't daag
v'r ware zörgeloos, kwakers, leke
bomvol zelfvertroewe, zónger geklaag
höbbe v'r in de toekoms gekeke**

**Ginge oze waeg, laefde 't laeve wie 't kós
wilde veural wete, wo 't gelök begós
't is al zoveul jaor geleje dae spas
mer 't liek, of det 't gister waas**

**Wie jonk ware v'r jaore geleje
wie v'r grote stappe in de waereld dejé
eine daag, slechs ein paar oere, eine zuch
ware d'r klaor veur, druime waerde neet geduch.**

**D'r ware momente det alles mekkelek leek
dan weer waas d'r twiefel, ging 't fout wie later bleek,
neet edere korrel kwaam toet bluuj, döks oet ongedöld,
rouw, zeel en hert mit traone gevöld**

**Wat ware v'r jonk jaore geleje
wie ein aad liedje, langzaam weg gegleje
laaiende vlamme, stillekes vervaaag
wat ware v'r jonk jaore geleje, of zeen 't daag?**

Jos Zonnevijlle, Lerop/St. Odiliënberg

The Cav

Alle sprinters zien miech leef,
iech haw vaan hun force, hun
gawheid en hun lef

mèr ut sjoenst vin iech
de branie & de traone
vaan the Cav

*Miel Vanstreels,
Godsheide (B) / Mestreech*

**'s Zóndigsmörges de lóch aafsjtare
Pit, d'n doevelker oet de Wermenhouk
Kómme ze neit of in sjare,
Want Pit sjteit es melker goud te bouk**

**Doa hóng get in de lóch,
Zou ze dat sóms zeen
't Waas nog vruig genóg,
Zeker ein van de eesje teen**

**Dao sjtreek get neier op 't daak,
't waas de zie van naobesj Zef
Dao góng Pit door 't daak,
die van Zef, die haw waal lef ...**

François Cremers, Zitterd

Proeme

't Frenske zoog ins proeme hange
die waore wie eijer zoeë groeët
I zienne maag waor 't aan 't rómmele
want hae waor gegange aone mörgebroeëd

In ènne boum dae kletvol hingk
kinne bès e paar proeme aafgehaold
D'r lieëk häöm nieks taege te houwte
meh dao how hae zich vies i verdaold

Want wie hae aan 't plökke waor
zoog hae opins de häöres van e deer
en die blieëke neet van 'n ków,
meh van ènne wuste sjteer

Daomit vool neet te kalle
't Notsde nieëmes óm te kaeke
D'r zoot maer ei dingk op:

Bieze wie ènne dölle nao 't vaeke
't Frenske how nog noeëts zoeë hel gerend

Dat is wat floep mit dich deit

Hae sjpróng wie ènne hoeëgsjpringer uuever 't breer
mit e bónkend hart dat 160 sjlaeg sjleit

Dao sjting hae boete de weij te gechte
meh al flot waor nieks mieë aan häöm te zieë

Hae sjtook de tóng oet nao d'r sjteer
De proeme sjmakde häöm noe nog mieë

*Hieël vrie nao 't gedich oet 1776
va Hieronymus van Alphen*

Antoon Brouns, Klumme

De veurbreejgânger

‘Weem waas det?’

‘Ich weîtj neet, ’ne veurbreejgânger...’

‘Zeen vae neet ammaol veurbreejgângers
in emes zien laeve?’

Vae zeen op doorreis,
kome aan

d’n eîne blieftj kort,
d’n ângere wat langer

Vae bepale zelf
wi-j lang vae bliêve

mer wete neet
wannieér vae gaon’

Francien Clijsters, Wieërt

Wortel en kroon

De elze en wilge bie ós aan de Zjwaam
sjtaon dao al jaore taegenein aan.
Ze rake zich amper, zo hoog inne loch
eder zien ruumte, wie doon ze det toch?

Ónger de gróndj kumtj alles bie-ein
d'rónger en d'reuver ze kalle mèt ein.
'Dich móos nog greuje, hie höbs se get mieér'
en 'hie is 't nuuts van oos zösters get wiejer'.

Dao baove gans vrie inne windj en de raege
de zón oppe blajer en eder zien zaege.
Mesjen is dét waal wie ze 't doon
same geworteldj en eder zien kroon.

Sandra Cox, Zjwame

COLOFON

Veldgewas is e blaad
veur en euver Oos Taal,
de Limburgse taol. Veer
publicere gediechte en
verhaole in 't Limburgs
vaan sjrijvers oet de
ganse provincie en dao-
boete.

Redactie:
Wim Kuipers
Har Sniekers
Wim Kallen
Bèr Brounts

Vaste sjrijvers:
Phil Schaeken
John Hertogh
Godelieve van Gemen
Wim Heijmans
Toos Schoenmakers

Correspondentieadres:
veldgewas@veldeke.net

Fotografie:
Marina Nefkens

OosTaal

Grameers sjat in kattenate sjölk geraap
tösse eier eikels neut en paere veur de verke
taal die wuult en poejak, al waat zjwaak is
óngergrundjs de wintjer door de lintje,
en versjteinde sjtaej nao boete bringk;
taal die zingk en zaet waat waor is,
nag neet klaor is veur Öpke Döpke
Kroekesjtöpke, taal die bäök en puunt
die sjpas en loestigs mit alaafs en buut
die op 't Belsj zich nao d'n Um sjuut,
die törf en kezel koempels kaole goof
veur verhaole biej de sjtoof, die blog en twittert
mit de sjitter van det lank Moderlintj
Niers Zjwaam Jeker Keutelbaek naeve Vesder
Lesder aan waerse zöster Mozel binjt.

Wim Kuipers, Neel

